

## Nytårstale 7.1.2020

Vær Velkommen Herrens år - og tak til Haderslev Pigechor, Smuk og Musikskolen ved Jesper Ry.

Og det bliver et Herrens år i 2020: Genforeningens 100 jubilæum kommer til at sætte sit præg på hele Danmark, Sønderjylland og Haderslev.

800 arrangementer løber af stablen på lokalt og nationalt plan.

H.M. Dronningen kommer til Haderslev den 10. juli og kaster glans over byen og Damparken.

### **Forsvarskommunen Haderslev**

I februar 2019 havde vi også besøg og da kunne H.M. Dronningen overdrage Slesvigske fodregiments fane til oberst Lars Mouritzen, og som jeg har sagt: næst efter Jesus genopstandelse, har en begivenhed ikke vakt større glæde på kasernen, end da Slesvigske Fodregiment genopstod.

Og det er ikke kun fanen, vi får glæde af. Kasernen bliver ombygget for kr. 48 millioner, så den kan huse, de nye rekrutter i den nye lette infanteribataljon, som netop kommer fra august i år og ender med at være på 700 m/k, når den er fuldt indfaset.

På Fighterwing Skrydstrup, har det været et turbulent år sidste år med mange borgermøder, høringer, demonstrationsflyvninger med baggrund i, at F35 kommer til Skrydstrup i 2023.

Anlægsloven, som jeg regner med bliver vedtaget her til april, vil danne baggrund for Danmarkshistoriens største enkeltinvestering på 60 milliarder indtil 2050, og lokalt på flyvestationen en investering på 1 milliard bl.a. i form af en ny hangar og nyt kraftvarmeværk.

Jeg håber, at forligsaftalen bliver justeret, så borgerne i både gul og rød zone, føler sig nogenlunde behandlet af regeringen og forligspartierne, og at vi får en aftale med staten om, hvad der skal ske med de ejendomme, som staten måtte overtage.

Men samlet set kommer flyvestationen til at udvides med 125-50 nye medarbejdere, så der vil være 1000 arbejdspladser på flyvestationen, som dermed bliver kommunens største arbejdsplads - efter kommunen selv. Boligselskaberne i

Vojens, 1943 og VAB kan gå i gang med planlægning af almennyttige boliger, så de nye ansatte på FWS kan tilbydes tidssvarende boliger.

Beredskabet er vi glade for at huse i Haderslev, når vandet stiger ved vore kyster, når der sker uheld på motorvejen, med farlige væsker og olieudslip i Aabenraa.

Vi elsker uniformer i alle afskygninger og er i den grad en forsvarskommune.

Det vil man kunne se, når vi fejrer 75 året for Danmarks befrielse, med et stort og spændene program, med mange overraskelser.

Mottoet er stadig fred, frihed og forsoning

Så reserver allerede datoen nu til både Forsvars- og sikkerhedspolitisk topmøde om eftermiddagen og Lysfest om aftenen.

## **Byggeaktiviteter**

Engelparken i Haderslev er i fuld gang med rækkehuse og 66 almennyttige boliger sagde vi ja til den 17. december på byrådsmødet.

Projekt på Haderslev havn, almennyttige og private boliger er også i støbeskeen.

Sydbank Park er stort set færdigbygget, lukket stadion som forhåbentligt også er hjemsted for et Superligahold i 2020.

Der er også private udstykninger, Ejsbølsvinget, Erlevhøj. Desuden har vi en udstykning på Fredsted Vest, vi går i gang med planlægningen af i det nye år.

Vi er også ved at planlægge ny børnehave i Haderslev.

Ny Erlev skole, begynder at skyde frem, så den mest miljørigtige og bæredygtige skole opføres i Haderslev, og trækker folk til fra nær og fjern.

Hvis Greta Thunberg komme forbi, vil hun også glæde sig sammen med de 600 elever, der kommer til at gå der fra 2020/21, når den står færdig.

## **Prisregn over kommunen i 2019**

7. klasse Gram Skole fik Verdensmålsprisen på Folkemødet og en flot pengegave på kr. 25.000 fra BHJ fonden.

Hoptrup Marstrup MTB fik prisen som Årets Klub ved Danish Bike Award.

Jesper Ry fra Haderslev Musikskole fik Danish Musik Awards pris som årets forbillede.

## **Kultur**

Der er indgået ny aftale ned Kulturhus Harmonien, der bl.a. betyder i nye stole, lys og lyd, som allerede har begejstret brugerne.

Teatret Møllen fået kontrakten forlænget og skal opføre kommunens bidrag til Genforeningen med stykket Romeo og Julie.

På Gram Slot har vi godkendt en lokalplan, så de nu kan gå videre med alle deres aktiviteter, uden at skulle søge om dispensation, så de kan glæde over 100.000 besøgende med koncerter, juleudstilling med meget mere.

Kløften Festival fylder 40 år i år, men de er ikke fyrrer, fed og færdig, men de har sat alle sejl til med kanonunderholdning for alle med bl.a. Birthe Kjær og The BossHoss.

Restaurationslivet har fået en opblomstring i Haderslev by, og har skabt udemiljøer, som man ellers kun ser syd på, og som giver miljø og aktivitet for både indbyggere og turister på Nørregade og Torvet.

Gram Slotskro har man også etableret udeservering, så man kan nyde springvandet i Gram Slotssø.

Der er lavet såkaldte afprøvninger i bymidten i Haderslev: Springvandet på Gravene i Haderslev kom i Rummelpotten, med spirende grøntsager - i år kommer der vand i!

Jomfrustiens projekt etape nul blev færdig og har medført at tomme lejemål er fyldt op, der er solgt ejendomme, og nu fremstår området som en hyggelig gade, der forbinder Nørregade med havnen.

Og vi kæmper sammen med Haderslev Erhvervsråd i forhold til tomme butikslokaler, og det er en sej kamp

Vi, som forbrugere er selv med til at undergrave forretningerne, ved at handle på nettet.

Jeg er dog stadig af den overbevisning, at hvis der gives en god service, så vil folk godt handle lokalt.

Haderslev Erhvervsråd har vi et godt samarbejde med, og vi kan jo heldigvis sige, at vores erhvervsliv også har kvitteret med tilfredshed i både erhvervsrådets egne undersøgelser og i Dansk Industris.

Men jeg er nødt til at opfordre jer alle til at tage godt imod vores jobkonsulenter, når de ringer og spørger om, I ikke mangler ansatte på del- eller fuldtid.

Og udvalgsformanden Jon Krongaard og jeg selv aflægger besøg hos nogle af jer i de næste måneder.

For jo flere, vi kan få i beskæftigelse, des flere får socialt bedre liv. I får løst en opgave og kommunen kan bruge de sparede penge til offentlig forsørgelse på alle de andre opgaver en kommune har, som borgerne efterspørger: skoler, børnehaver og pleje af vores ældre medborgere.

For efter de opgørelser, beskæftigelsesministeriet udsender har vi 200 flere på offentlig forsørgelse end sammenlignelige kommuner.

Det skal I hjælpe os med at ændre, vi kan ikke selv klare opgaven alene - det håber jeg inderligt, at I vil medvirke til.

## **Økonomi**

Kommunens budget har det hårdt i 2020.

Vi har måttet afskedige og lave omprioriteringer for 50 millioner, for at vi kan få råd til at give den voksende ældreskare en god hjemmepleje og et ophold på plejehjem og for, at vi kan bevare vores skolestruktur, og der samtidig er penge til det specialiserede område med børn og voksne.

Vi har stadig et anlægsbudget på 111 millioner. De fleste penge er bundet i Erlevskolen, men der er stadig penge til borgerbudgettering og centerbypulje

Men vi har også afsat 35 millioner til strukturelle forandringer på borgernære områder. Fx når en skole har mange kvadratmeter, men hvor vi kan udnytte dem bedre ved ombygning og indplacering af børnehaver mv. i skolen.

Skolen på Buegade i Haderslev bliver tom fra næste år.

Vi skal bruge vores kvadratmeter klogt. Vi gennemgår 2.800.000 kvadratmeter, som vi enten ejer eller lejer os ind i til en pris på 150 millioner årligt.

Målet er at reducere, så vi får færre kvadratmeter, vi ejer eller lejer.

Cykelstier og supercykelstier skal forbinde kommunen og bydele med hinanden og give vores borgere gode muligheder for motion og bevægelse. Det giver bedre sundhed og mindre CO2.

## **Erhverv**

Der er gang i erhvervsbyggeriet:

Slagter Lampe flyttede i anledning de 80 år til Hammelev og det samme gjorde PD Elevator og Haderslev Fragtcentral.

Engel bygger på Sverigesvej i Haderslev og Cembrit udvider lager i Vojens.

Sønderjysk Biogas kommer i gang med udvidelsen og Sode Biogas bliver kørt ind.

Planlægning af Solcelleanlæg også i gang i år.

Vi arbejder på at få et Skattecenter til byen med 250 medarbejdere, vi har miljøet, vi har uddannelsen på UC Syd, så et samarbejde med lokale MF Jesper Petersen og H.C. Schmidt m.fl. kan bære frugt.

Skat trænger i den grad til at komme op i omdrejninger og opkræve den rigtige skat fra os alle, når jeg tænker på borgerne i Danmark skylder det offentlige 111 milliarder.

Vi søger en ny kommunaldirektør, som sammen med byrådet og mig vil stå i spidsen for en rigtig god kommune, der har et væld af tilbud til både nuværende borgere og kommende tilflyttere, men der skal arbejdes hver dag for sagen.

Glæder mig også ved denne anledning at hylde en borger, som efter min mening har gjort en fantastisk indsats for Haderslev kommune ved på sin sikre og rolige sønderjyske facon at have udbygget sin forretning til en virksomhed med over 1000 ansatte, men som stadig snakker Sønderjysk, giver hånd til alle nye ansatte, altid har stået bag SønderjyskE, siden de blev etableret. Erhvervslivet og sportslivet har en fantastisk ambassadør i ham, der trods sin alder på 78 år stadig er i fuld vigør.

Må jeg bede Tømmerhandler Povl Davidsen træde herop og modtage en lille gave.

Efter overtagelsen af Optimera, er Davidsen den tredje største byggemarkedskæde i Danmark med nu 1000 ansatte i 21 afdelinger, inkl. Nuuk i Grønland.

Du er en beskeden mand, så jeg har købt noget, du ikke selv handler med, selv om det ikke er meget, man ikke kan købe hos Davidsen - fra bland-selv-slik til en færdig saunahytte.

Hvis jeg kender dig ret, kunne du ikke drømme om at købe en sådan, men nu har du et nyt værktøj, som I ikke fører hos Davidsen.

Tak for din indsats for Haderslev, erhvervslivet, sportslivet og for at give kommunen stor reklame, hver gang man ser en gul lastbil, læsset med varer eller Davidsen på en blå sportstrøje på Sønderjyske.

### **Frem mod 2020**

- Speedway er kommet tilbage til Vojens og igen år bliver der kørt Grand Prix.
- På isen er der landskampe her i denne weekend, hvor Frøs Arena er rammen om internationale kampe med Danmarks bedste supportere som tilskuere.
- Årets Landsby blev Bevtøft. Og vi glæder os til at 46000 påskeliljer vil blomstre i hele kommunen, som lokalsamfundene har hentet på driftsafdelingen og selv har plantet.
- Nyt spændende privat initiativ Kunsthal 6100 omkring Winds bogtrykkeri.
- Ny landdistriktspolitik er vedtaget.
- Nyt Legeland, Kia Family Park, i Dokken på Chr. X er på vej.

Kort og godt: der sker mange ting i Haderslev kommune, og der er mange positive ting på vej, og hvis vi sammen er med til at være gode ambassadører for kommunen, så når vi også at blive 56000 indbyggere igen, når vi runder 2021.

Jeg håber regeringen kommer med et udspil om Motorvej E45, så vi kan komme videre med udbygning af området sammen med Bestseller.

Tak til alle der har bidraget til gavn og glæde for kommunens borgere, ansatte som frivillige, Haderslev Erhvervsråds bestyrelse, byrådet, administrationen og lad os glæde os over Genforeningsåret 2020, som jo er et skoleeksempel på, hvordan demokratiet og den enkelte borger, skabte den grænse vi har nu.

Gud Bevare Danmark og Byrådet bevare Haderslev kommune.